

TOIMIALA Vesihuoltoliikelaitos

PALVELU Vesi- ja jätevesihuolto

TILIVELVOLLINEN Vesihuoltojohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Vesihuoltoliikelaitos hankkii ja toimittaa asiakkailleen talousvesiasetuksen vaatimukset täyttävää talousvettä sekä vastaanottaa ja käsittelee jätevedet vähintään ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti.

TALOUSARVIO 2023

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne	Riskit/aikataulu
<p>Vähennämme valtuustokauden 2021-2025 aikana ostoenergian määrää 10 %, jonka korvaamme uusiutuvan energian käytöllä.</p>	<p>Aurinkovoimala Vieremän vedenkäsittelylaitokselle.</p>	<p>Vesihuoltoliikelaitoksen tekemät investoinnit vesienkäsittelyyn on tehty mahdollisimman energiatehokkaiksi, mm. valitsemalla hyötysuhteeltaan parhaat koneistot ja varustamalla niitä taajuusmuuttajakäytöllä.</p> <p>Jätevedenpuhdistamolla on korvattu lämmityksessä käytettyä ostoenergiaa puhdistamolla tuotetulla biokaasulla.</p> <p>Vesienkäsittely on paljon energiaa kuluttava toiminto. Investoimalla aurinkovoimaan meillä on mahdollisuus vähentää ostoenergian käyttöä prosesseissamme.</p>	<p>Riskinä on se, ettei investointi olisikaan taloudellisesti kannattava ja/tai sen takaisinmaksuaika muodostuu pitkäksi.</p> <p>Projektin toteutumisen riskinä on myös geopoliittinen tilanne ja sen aiheuttama komponenttipula.</p>
<p>Vedensaannin turvaaminen kaikissa tilanteissa;</p> <p>-Valtuustokauden 2021-2025 aikana on tavoitteena turvata 10 % nykyisestä vedenkulutuksesta.</p>	<p>Portaan Kellarimäen vedenottamo + siirtolinja - investointi vuosien 2022 – 2023 aikana.</p>	<p>Forssan kaupunki on hankkinut omistukseensa Kellarimäen vedenottamon edellyttämät maa-alueet.</p> <p>Vedenottamo täytyy päästä rakentamaan v. 2023 alkupuoliskolla. jotta vedenotto voidaan aloittaa ympäristöluvan mukaisesti joulukuun 2023 aikana.</p>	<p>Nykyisen vedenottoluvan mukaan vedenotto on aloitettava joulukuussa 2023. Mikäli näyttää siltä, että hanke viivästyy, täytyy vedenottoluvalla hakea jatkoaikaa.</p> <p>Hanke voi viivästyä johtuen geopoliittisesta tilanteesta ja sen aiheuttamasta komponenttipulasta.</p>

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne	Riskit/aikataulu
<p>- Mittaamattoman veden määrän pitäminen tasolla 1,5 m³/vuosi/metri.</p> <p>Tunnusluku kuvaa vesijohtoverkostosta vuotaneen tai laskuttamatta otetun veden määrää verkostopituutta kohti vuodessa.</p>	<p>Vesivuodot korjataan mahdollisimman nopeasti.</p> <p>Verkoston saneeraussuunnitelman noudattaminen.</p>	<p>Vesihuoltoliikelaitoksella ei ole merkittävää korjausvelkaa verkostossa. Verkostosta paljastuu aika ajoin huonoja johto-osuuksia, jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä, vaikka niiden käyttöikä ei teknisesti ole vielä päättynyt. Mm. näihin töihin varaudutaan investointisuunnitelman kohdassa odottamattomat työt.</p>	<p>Riittävä osaava oma resurssi.</p> <p>Tulorahoitus ei riitä tarvittaviin verkostoinvestointeihin.</p>
<p>Jätevesien ympäristöluvan mukainen käsittely;</p> <p>-Jätevedenpuhdistamo toimii lupaehtojen mukaisesti</p>	<p>Jätevedenpuhdistamolla sopeudutaan vuoden 2023 talousarvion laadinnan aikana näköpiirissä olevaan jäteveden kuormituksen vähenemiseen. Prosessissa tullaan optimoimaan esim. jätevedenpuhdistamon kemikaalien annostelumääriä, tavoitteena ympäristöluvan lupaehtojen mukainen käsittelytulos.</p>	<p>Saneerattu jätevedenpuhdistamo otettiin käyttöön vuonna 2016. Puhdistamo on joitakin poikkeustilanteita lukuun ottamatta toiminut lupaehtojen mukaisesti. Ajoittain haasteita on aiheuttanut puhdistamolle tulevan jäteveden laatu. Laitoksen mitoitus riittää hyvin näköpiirissä olevalle jätevesikuormitukselle. Mikäli tilanne edellyttää, tulee vesihuoltoliikelaitoksen kyetä tekemään nopeastikin tarvittavia investointeja.</p>	<p>Riittävä henkilöstöresurssi. Jätevesien käsittely vaatii erityyppisiä osaamista ja laitoksen tuntemusta, jotta kyetään toimimaan lakien ja ympäristöluvan ehtojen mukaisesti. Henkilöstön vaihtuvuus on ollut vähäistä, joka osaltaan on mahdollistanut jätevedenpuhdistamon hyvän käsittelytuloksen.</p>

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne	Riskit/aikataulu
<p>-Jätevesiverkoston vuotovesien määrän pitäminen alle 25 % /vuosi</p>	<p>Verkoston saneeraussuunnitelman noudattaminen.</p>	<p>Vesihuoltoliikelaitoksella ei ole merkittävää korjausvelkaa verkostossa. Verkostosta paljastuu aika ajoin huonoja johtosuusia, jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä, vaikka niiden käyttöikä ei teknisesti ole vielä päättynyt. Mm. näihin töihin varaudutaan investointisuunnitelman kohdassa odottamattomat työt.</p>	<p>Riittävä osaava oma resurssi.</p> <p>Tulorahoitus ei riitä tarvittaviin verkostoinvestointeihin.</p>
<p>Henkilökunta on suorittanut koulutussuunnitelmiansa mukaiset korttikoulutukset</p>	<p>Vesihuoltoliikelaitoksen työntekijöillä tulee tehtäväkuvasta riippuen olla suoritettuna mm. seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Vesityökortti -Työturvallisuuskortti -Tulityökortti -Tieturvakortti I ja II -Kuljettajien tieturvallisuuskortti -Kuljettajan ammattipätevyyskortti -Sähkötyöturvakortti -Trukkikortti -Ensiapu-/häätäensiapukortti <p>Huolehditaan siitä, että työn edellyttämät korttikoulutukset ovat kunnossa.</p>	<p>Lakisääteiset koulutukset ovat ajan tasalla.</p>	<p>Koulutussuunnitelman toteutumista seurataan ja suunnitelmaa päivitetään työnantajan ja työntekijän välisissä keskusteluissa vuosittain.</p> <p>Osaava ja riittävä henkilökunta on avainasemassa, kun turvataan vesihuollon toimintaa. Tämän vuoksi rekrytointeihin onkin kiinnitettävä erityistä huomiota.</p>

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Porras-Forssa -siirtojohtolinjan sekä Kellarimäen vedenottamon ja vedenkäsittelylaitoksen saaminen pääosin valmiiksi. Verkostosaneerausohjelman mukaisia työkohteita riippuen siitä, miten esimerkiksi tekninen toimi kohdentaa omia investointimäärärahojaan. Vieremän aurinkovoimalaitos.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Johtokunta on asettanut omana tavoitteenaan vesihuollon käyttömaksujen säilymisen valtakunnallisella keskitasolla.

Taloussuunnitelma 2023-2025

Taloussuunnitelman pohjana olevan veden myynnin ja jäteveden maksutulojen oletetaan laskevan vuoden 2022 tasosta (ennuste talousveden myynnistä 1 320 000 m³ v. 2022). Veden myynnin arvioidaan vähenevän vuodelle 2023 noin 5 %, joka tarkoittaa talousveden myyntiä 1 250 000 m³. Suunnitelmavuosina 2024 ja 2025 veden myynnin ennustetaan vähenevän 2 % vuosittain.

Käyttökustannusten on oletettu nousevan vuoden 2022 tasosta yleisen hintatason nousun johdosta. Vesihuollon varmuuden parantamiseksi tehtävät investoinnit nostavat vesihuoltoliikelaitoksen velkamäärää. Myynnin lasku yhdessä velanhoitokustannusten kasvun kanssa aiheuttavat tarpeen tarkastaa vesihuollon taksoja. Talousarviossa on huomioitu taksankorotukset +7 % vuodelle 2023 ja +5 % vuosille 2024 ja 2025.

Riskianalyysi

Jäteveden puhdistamoon ja vedenkäsittelyyn tehtyjen investointien taloudellinen kannattavuus on ollut riippuvainen vedenkäytön ja jäteveden puhdistamon kuormituksen säilymisestä nykyisellä tasolla. Näköpiirissä oleva jäteveden kuormitusmäärän väheneminen tulee laskemaan jäteveden maksutuloja. Vallitseva maailmanpoliittinen tilanne saattaa lisätä riskejä vesihuollon järjestämiseen.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Suunnitelmakauden 2023 - 2025 liikevaihto, toimintakulut ja investointimäärärahat on määritetty siten, että toteutuessaan suunnitellusti, vesihuoltoliikelaitos tekee vuosina 2023-2024 alijäämäisen tuloksen.

Tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Mittaamaton vesi m ³ /vuosi/metri	1,5	1,06	1,51	1,51	1,51
Vakinaiset, henkilötyövuodet	18	18	18	18	18
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	0	0	0	0	0
Tilat m ²					